

Obsah

Úvodem (<i>Eduard Kubů – Jiří Šouša</i>)	9
I. Literatura, prameny, kladení otázek a metody (<i>Eduard Kubů – Jiří Šouša</i>).....	13
I.1 Historiografie německého politického agrarismu a jeho zdrojů	13
I.2 Prameny	28
I.3 Pojmy a terminologie	36
I.4 Kladení otázek a metody	51
II. Německý venkov v českých zemích (kontextuální vstup). Z doby předmoderní na práh modernity (<i>Eduard Kubů – Jiří Šouša</i>).....	57
III. Z poddaného plnoprávným občanem. Revoluce 1848 a její důsledky pro německé venkovské obyvatelstvo (<i>Martin Minařík</i>)	65
III.1 Legislativní úpravy rušící poddanství.....	65
III.2 Selský/rolnický svět a jeho redefinice.....	76
III.3 Frankfurtský parlament a velkoněmecká idea.....	82
III.4 Neoabsolutismus padesátých let	91
IV. Spolky: tkanivo koncentrujícího se agrárního zájmu	93
IV.1 Od hospodářských společností k profilovaným agrárním spolkům (<i>Jitka Balcarová – Barbora Štolleová</i>)	93
IV.1.1 Typologie a regionální disparity	93
a) Hospodářské společnosti (18. století – poslední čtvrtina 19. století) .	93
b) Filiální spolky hospodářských společností (50. a 60. léta 19. století) .	102
c) Všeobecné okresní a místní zemědělské spolky (1867–1914)	109
d) Odborné/specializované zemědělské spolky (1867–1914)	117
e) Nacionální „obranné“ spolky (1884–1914)	125
IV.1.2 Spolky v interakci a integraci: svazy zemědělských spolků a spolková centra	130
IV.1.3 Spolkové hnutí v procesu stavovského sebeuvědomování, nacionalizace a politické mobilizace.....	150
IV.2 Ideové zázemí spolkového hnutí (<i>Jitka Balcarová</i>).....	173

IV.3	Shrnutí (<i>Jitka Balcarová – Barbora Štolleová</i>).....	180
<i>Exkurs A:</i>	Odborný/specializovaný zemědělský spolek v politickém gravitačním poli (Obst- und Gartenbauverein für das deutsche Elbetal in Böhmen) (<i>Barbora Štolleová</i>)	184
<i>Exkurs B:</i>	Agrarische Zentralstelle zur Wahrung der land- und forstwirtschaftlichen Interessen beim Abschluss von Handelsverträgen (<i>Jitka Balcarová</i>) ...	195
<i>Exkurs C:</i>	Spolky v regionální konstelaci. Anketa německého odboru Zemědělské rady pro Království české z roku 1909 (<i>Barbora Štolleová</i>) ..	205
V.	Počátky politického profilování na venkově (<i>Martin Minařík</i>).....	219
V.1	Obnovení ústavnosti a zformování ústavověrné „strany“	219
V.2	V zemědělství podnikající poslanci venkovské kurie na českém zemském sněmu a říšské radě	224
V.3	Štěpení ústavověrného uskupení („Alte“ a „Junge“)	227
V.4	Rozchod ústavověrných s vládní politikou – šance pro novou politickou garnituru.....	236
V.4.1	Josefínské reminiscence.....	236
V.4.2	Selský sjezd v Ústí nad Labem	239
V.4.3	Deutsch-böhmischer Bauernbund.....	243
V.4.4	Partei der deutsch-fortschrittlichen Landwirte.....	247
V.5	Štěpení agrárně-liberálního proudu	250
V.5.1	Sjezd delegátů německých „pokrokových“ rolníků v Karlových Varech a odchod německých zemědělských spolků ze Zemědělské rady pro Království české	250
V.5.2	Deutsch-österreichische Wirtschaftspartei in Böhmen versus Partei der deutsch-fortschrittlichen Landwirte	255
V.5.3	„Bündlerpartei“ – opozice proti neúčasti Němců na zemědělské radě ..	260
V.6	Další profilování německého liberálního proudu: vydělování agrárního zájmu ...	265
V.6.1	Bund der Landwirte Böhmens	270
V.6.2	Deutsch-österreichischer Bauernbund	277
<i>Exkurs A:</i>	Zemědělská rada pro Království české (<i>Martin Minařík</i>)	280
<i>Exkurs B:</i>	Německá sekce/odbor Zemědělské rady pro Království české (<i>Martin Minařík</i>)	285
<i>Exkurs C:</i>	Zemědělská rada pro Markrabství moravské (<i>Martin Minařík</i>).....	296
VI.	Autentická agrární strana – Deutsche Agrarpartei in Böhmen	299
VI.1	Předpoklady založení (<i>Martin Minařík</i>)	299
VI.2	Konstituování Deutsche Agrarpartei in Böhmen (<i>Eduard Kubů – Martin Minařík – Jiří Šouša</i>).....	302
VI.3	Ideová platforma (<i>Eduard Kubů – Jiří Šouša</i>).....	324
VI.3.1	Doktrína agrarismu	324
VI.3.2	Agrární programy do roku 1905.....	333
VI.3.3	Rozvíjení vůdčích principů DAiB a jejich nacionálních kontextů v politické praxi	351
VI.3.4	Shrnutí.....	371

VI.4	Organizační struktury a finance, stranická reprezentace (<i>Eduard Kubů – Jiří Šouša</i>)	372
VI.4.1	Organizační struktury a jejich financování	372
VI.4.2	Stranická reprezentace.	389
VI.5	Klientela a práce s ní (<i>Eduard Kubů – Jiří Šouša</i>)	397
VI.5.1	Charakter elektorátu	397
VI.5.2	Od schůze v hostinci či tělocvičně k selskému sjezdu	402
VI.5.3	Tiskový orgán strany	405
VI.5.4	Příprava voleb, jejich průběh a výsledky	409
VI.6	Hledání místa DAiB v sociálně politických strukturách (<i>Eduard Kubů – Jiří Šouša</i>)	430
VI.6.1	Poměr DAiB ke spolkům a jiným politickým stranám	430
VI.6.2	Velké ambice z malého města – Deutscher Volksrat für Böhmen	435
VI.6.3	Vztah DAiB k vládě	442
VII.	Deutsche Agrarpartei in Böhmen v orgánech zákonodárné a výkonné moci Předlitavska (<i>Eduard Kubů – Jiří Šouša</i>)	447
VII.1	Politická strana a možnosti jejího uplatnění v politickém systému monarchie	447
VII.2	Poslanci v zákonodárných sborech Předlitavska	454
VII.2.1	Činnost poslanců Deutsche Agrarpartei in Böhmen na Zemském sněmu Království českého	454
VII.2.2	Činnost německých agrárních poslanců z Čech i dalších zemí Předlitavska v poslanecké sněmovně říšské rady	460
VII.3	Osobnosti DAiB ve vládě	484
<i>Exkurs:</i>	Deutsche Agrarpartei in Böhmen v německo-českém zápase o nacionální vyrovnání v Čechách (<i>Eduard Kubů – Jiří Šouša</i>)	503
VIII.	Hospodářské zázemí německého politického agrarismu v Čechách	521
VIII.1	Německé družstevnictví v Čechách v kontextu politizace německé venkovské společnosti (<i>Jan Slavíček – Torsten Lorenz</i>)	521
VIII.1.1	Počátky německého zemědělského družstevnictví v Čechách.	525
VIII.1.2	Zentralverband der deutschen landwirtschaftlichen Genossenschaften Böhmens – založení	528
VIII.1.3	Ústřední instituce německého agrárního družstevnictví	532
VIII.1.4	Shrnutí.	539
VIII.2	Deutsche agrarische Druckerei – opěrný bod činnosti Deutsche Agrarpartei in Böhmen (<i>Eduard Kubů – Jiří Šouša</i>)	540
VIII.2.1	Zakladatelé firmy	541
VIII.2.2	Manažerská reprezentace a její politické zázemí	543
VIII.2.3	Klientela a vlastnická struktura	545
VIII.2.4	Podnikání	548
VIII.2.5	Družstvo – expozitura strany	551
VIII.3	Deutsche Agrarbank für Österreich – banka ve službách politické ambice (<i>Eduard Kubů – Jiří Šouša</i>)	551

VIII.3.1	Zřízení banky a očekávání zakladatelů.	552
VIII.3.2	Statutární orgány, vlastnická struktura a dělba vlivu zakladatelských skupin.	557
VIII.3.3	Podnikání banky.	564
VIII.3.4	Banka ve stínu politiky.	570
IX.	Politické profilování moravského venkova a vznik autentické německé agrární strany - Deutschmährische Agrarpartei (<i>Jitka Balcarová</i>)	589
X.	Profilování německého agrárního zájmu ve Slezsku (<i>Jitka Balcarová</i>).	613
XI.	Německé agrární stranictví v rakouských/alpských zemích a na říšské radě (<i>Eduard Kubů - Jiří Šouša</i>).	623
XI.1	Oberösterreichischer Bauernverein a jeho salcburský soupeřník	624
XI.2	Kärntner Bauernbund	626
XI.3	Deutsche Agrarpartei in Steiermark	629
XI.4	Deutsche Agrarpartei im Reichsrat	633
XII.	Agrární hnutí Němců v českých zemích – formativní komponenta politického a mentalitního vývoje německé společnosti (1848–1918). Závěrem (<i>Eduard Kubů - Jiří Šouša</i>).	643
XIII.	Reprezentanti německého agrárního hnutí Předlitavska v době habsburské monarchie. Biografická příloha (<i>Jitka Balcarová - Eduard Kubů - Martin Minařík - Jiří Šouša</i> - <i>Barbora Štolleová</i>)	667
	For German soil and grain. The agrarian movement of Germans in the Bohemian lands during the Habsburg monarchy. From agricultural societies, professional and political associations and exclusive political representations to agrarian partisanship (1848–1918). Summary (<i>Eduard Kubů - Jiří Šouša - Barbora Štolleová</i>)	705
	Seznam pramenů a literatury	733
	Seznam tabulek, grafů a schémat	767
	Seznam použitých zkratk	769
	Jmenný rejstřík	771
	Místní rejstřík	779